

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 kwietnia 2019 r.

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Mirosława Molenda-Migdalewicz

Protokolant: star. sekr. sądowy Katarzyna Awsiukiewicz

po rozpoznaniu w dniu 27 marca 2019 r. w Legnicy

sprawy z wniosku S. K. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o ponowne ustalenie kapitału początkowego i o rekompensatę z tytułu pracy w szczególnych warunkach

na skutek odwołań S. K. (1)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 30 października 2017 r. **znak** (...)

z dnia 31 października 2017 r. **znak** (...)

z dnia 14 grudnia 2017 r. **znak** (...)

I. **zmienia decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. z dnia 30 października 2017 r. znak (...) i ustala wartość kapitału początkowego wnioskodawcy S. K. (1) na dzień 01 stycznia 1999 r. na kwotę 117.683,72 zł (sto siedemnaście tysięcy sześćset osiemdziesiąt trzy złote 72/100),**

II. **zmienia decyzje Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. z dnia 31 października 2017 r. i 14 grudnia 2017 r. znak (...) i ustala wnioskodawcy emeryturę od 01 października 2017 r. przy uwzględnieniu wartości kapitału początkowego określonego w pkt. I,**

III. **oddala dalej idące odwołania od decyzji z dnia z dnia 31 października 2017 r. i 14 grudnia 2017 r. znak (...),**

IV. **stwierdza, iż organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za opóźnienie w przyznaniu prawa do świadczenia w pełnej wysokości,**

V. **zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. na rzecz wnioskodawcy S. K. (1) kwotę 180 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego**

SSO Mirosława Molenda-Migdalewicz

Sygn. akt V U 1/18

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 30 października 2017 r. (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. ponownie ustalił S. K. (1) wysokość kapitału początkowego. Wartość kapitału początkowego na dzień 1 stycznia 1999 r. wyniosła 115.593,72 zł. Podstawę wymiaru kapitału początkowego w kwocie

1.197,08 zł ustalono w wyniku pomnożenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru wynoszącej 98,05 % przez kwotę 1.220,89 zł tj. kwotę bazową.

Ponadto do obliczenia wartości kapitału przyjęto:

- okresy składkowe w wymiarze 21 lat, 2 miesięcy, 5 dni tj. 254 miesiące,
- okresy nieskładkowe w wymiarze 9 miesięcy, 6 dni tj. 9 miesięcy
- współczynnik proporcjonalny do osiągniętego na dzień 31 grudnia 1998 r. wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego - wynoszący 74,16 %,
- średnią dalszego trwania życia - wyrażoną w miesiącach dla osób w wieku 62 lat - wynoszącą w przypadku wnioskodawcy 209 miesięcy.

Do ustalenia wartości kapitału początkowego Zakład nie uwzględnił okresów:

- od 21 lipca 1972 r. do 15 listopada 1972 r., od 29 listopada 1972 r. do 2 stycznia 1973 r.,

ponieważ środek dowodowy wystawiony jest na inne nazwisko,

- od 3 września 1970 r. do 1 lipca 1972 r.,

gdyż nie został wystarczająco udowodniony,

- od 14 września 1988 r. do 14 grudnia 1988 r., od 23 grudnia 1988 r. do 27 grudnia 1988 r., od 30 sierpnia 1994 r. do 31 sierpnia 1994 r., od 1 września 1994 r. do 10 września 1994 r.,

od 23 września 1994 r. do 23 września 1994 r., od 28 września 1994 r. do 28 września 1994 r. , od 3 października 1994 r. do 4 października 1994 r., od 11 października 1994 r.

do 12 października 1994 r., od 17 października 1994 r. do 17 października 1994 r.,

od 7 listopada 1994 r. do 8 listopada 1994 r., od 16 listopada 1994 r. do 16 listopada 1994 r., od 1 marca 1996 r. do 31 marca 1996 r., od 24 czerwca 1996 r. do 26 czerwca 1996 r.,

od 11 lipca 1996 r. do 12 lipca 1996 r., od 15 lipca 1996 r. do 16 lipca 1996 r., od 9 września 1996 r. do 14 września 1996 r., od 17 października 1996 r. do 31 października 1996 r.,

od 8 listopada 1996 r. do 27 listopada 1996 r., od 1 grudnia 1996 r. do 10 grudnia 1996 r.,

gdyż w tych okresach wnioskodawca przebywał na urlopie bezpłatnym.

Decyzją z dnia 31 października 2017 r. znak: (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. przyznał wnioskodawcy emeryturę od 1 października 2017 r. tj. od daty wejścia w życie przepisów. Wysokość świadczenia wyniosła 2.014,81 zł brutto. Podstawę obliczenia emerytury stanowiła kwota składek zewidencjonowanych na koncie

z uwzględnieniem waloryzacji tj. kwota 3.661,71 zł oraz kwota kapitału początkowego

z uwzględnieniem waloryzacji kapitału początkowego zewidencjonowanego na koncie

do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury

tj. kwota 431.738,91 zł. Tak wyliczoną kwotę kapitału początkowego organ podzielił przez średnie dalsze trwanie życia tj. 216,10 miesięcy.

Wnioskodawca odwołał się od przedmiotowych decyzji. Wniósł o jej zmianę w całości poprzez przyznanie na jego rzecz prawa do emerytury z rekompensatą z tytułu pracy

w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze i nakazanie organowi przeliczenia na nowo wysokości emerytury oraz kapitału początkowego z uwzględnieniem rekompensaty. Jednocześnie wniósł o uwzględnienie przy ustalaniu kapitału początkowego okresów zatrudnienia od 21 lipca 1972r. do 15 listopada 1972r. oraz od 29 listopada 1972r.

do 2 stycznia 1973r., gdyż dowody pracy w tym okresie zawierają jedynie oczywistą omyłkę pisarską tj. błąd literowy w nazwisku wnioskodawcy, wszystkie pozostałe dane są poprawne, nadto wniósł o uwzględnienie przy ustalaniu kapitału początkowego okresu zatrudnienia

od 3 września 1970 r. do 15 lipca 1972 r. jako udowodnionego na podstawie dokumentu.

W uzasadnieniu wskazał, że w okresie od 10 maja 1977r. do 28 lutego 1989r. stale i w pełnym wymiarze czasu wykonywał prace w szczególnych warunkach- roboty wodno-kanalizacyjne oraz przy budowie rurociągów w głębokich wykopach. Wnioskodawca podniósł, iż był zatrudniony w firmie (...). Pracę w szczególnych warunkach wykonywał stale oraz w pełnym wymiarze czasu. Wnioskodawca podniósł, że w okresie od 4 października 1973r. do 30 kwietnia 1977r. był zatrudniony na stanowisku pomocy palacza w Kombinacie (...) w L.. Pracował przy obsłudze kotłowni parowych. Praca ta była wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu. Spełnione zostały wszystkie przesłanki do przyznania rekompensaty z tytułu pracy w szczególnych warunkach, albowiem przez okres ponad 15 lat wnioskodawca wykonywał stale i w pełnym wymiarze pracę w szczególnych warunkach w rozumieniu przepisów ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Ponadto w ocenie wnioskodawcy organ bezpodstawnie nie uwzględnił mu przy ustalaniu kapitału początkowego okresu zatrudnienia w okresie od 21 lipca 1972r. do 15 listopada 1972r. oraz od 29 listopada 1972r. do 2 stycznia 1973r. gdyż dowody pracy w tym okresie zawierają błąd literowy w nazwisku wnioskodawcy, wszystkie pozostałe dane tj. imiona rodziców, data urodzenia są poprawne. Okres ten powinien być zaliczony a pomyłka literowa powinna pozostawać bez wpływu. W ocenie wnioskodawcy organ przy ustalaniu kapitału początkowego nie uwzględnił również okresu zatrudnienia w okresie od 3 września 1970 r. do 1 lipca 1972 r. jako udowodnionego na podstawie dokumentu. Pracował wtedy codziennie po 6 godzin gdyż przyuczał się do zawodu cieśli.

W odpowiedzi organ wniósł o oddalenie odwołania.

W uzasadnieniu wskazał na te same przyczyny co w skarżonej decyzji.

Następnie decyzją z dnia 14 grudnia 2017 r. znak: (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. przyznał wnioskodawcy emeryturę od 1 października 2017 r. tj. od daty nabycia uprawnień do emerytury. Wysokość świadczenia wyniosła 2.020,27 zł brutto. Podstawę obliczenia emerytury stanowiła kwota składek zewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji tj. kwota 3.661,71 zł oraz kwota kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji kapitału początkowego zewidencjonowanego na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury tj. kwota 432.917,70 zł. Tak wyliczoną kwotę kapitału początkowego organ podzielił przez średnie dalsze trwanie życia tj. 216,10 miesięcy.

Wnioskodawca odwołał się od przedmiotowej decyzji.

W uzasadnieniu wskazał na te same przyczyny co w odwołaniu od decyzji z dnia 31 października 2017 r. Nadto wskazał, że okres zatrudnienia od 3 września 1970 r. do 1 lipca 1972 r. powinien być zaliczony jako udowodniony na podstawie dokumentu.

W odpowiedzi organ wniósł o oddalenie odwołania.

W uzasadnieniu wskazał na te same przyczyny co w odpowiedzi na odwołanie od decyzji z dnia 31 października 2017 r.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca S. K. (1) ur. (...) wiek 60 lat ukończył
(...)W dniu 21 września 2017 r. złożył wniosek o emeryturę
wraz z rekompensatą. Podał, że nie jest członkiem i OFE i nie pozostaje w stosunku pracy.

(bezsporne a nadto akta ubezpieczeniowe)

Wartość kapitału początkowego na dzień 1 stycznia 1999 r. wyniosła kwotę 117.683,72 zł, po waloryzacji na dzień 1 października 2017 r. wyniosła kwotę 439.545,01 zł.

Wysokość emerytury ustalona na 1 października 2017 r. wynosi 2.050,93 zł, przy uwzględnieniu okresów zatrudnienia i służby wojskowej :

- od 03 września 1970r. do 04 października 1970r. – zatrudnienie w (...) Przedsiębiorstwie (...) we W. ,

- od 05 października 1970r. do 15 lipca 1972r. – służba wojskowa ,

- od 21 lipca 1972r. do 15 listopada 1972r. zatrudnienie w (...)Przedsiębiorstwie (...) w Ś. .

Dowód:

- pismo stanowisko komórki merytorycznej z dnia 25 września 2018 r. (k.73);

Wnioskodawca w okresie od 3 września 1970 r. do 15 lipca 1972 r. był zatrudniony w (...) Przedsiębiorstwie (...) we W. jako uczeń (...) Szkoły Zawodowej w zawodzie cieśli budowlanego. W tym okresie wnioskodawca od godz. 7.00 do 13.00 odbywał zajęcia praktyczne w budowie prowadzonej przez (...). Trzy razy w tygodniu w godzinach popołudniowych do 18.00 - 19.00 uczył się szkole. Nauka kończyła się egzaminem w danym zawodzie. Egzamin praktyczny wnioskodawca zdawał na budowie.

W dniu 5 października 1970 r. wnioskodawca został wcielony do (...) w L.. W ww. jednostce odbył zastępczą służbę wojskową. Szkolenia wojskowe były w soboty i trwały 4-5 godzin a w niedzielę szkolenie trwało cały dzień łącznie ze strzelaniem. W L. była strzelnica i tam odbywało się strzelanie. W niedzielę zajęcia trwały ok. 8 godzin. Było to podstawowe szkolenie wojskowe.

Dowód:

- akta emerytalne t. III w tym: książeczka wojskowa wnioskodawcy (k.7-8);

-przesłuchanie świadka A. B., e-protokół z dnia 23 listopada 2018 r. 00:06:26 i nast.
(k.82-82v);

-przesłuchanie świadka J. S., e-protokół z dnia 23 listopada 2018 r. 01:19:36 i nast.
(k.82-82v);

- świadectwo pracy J. S. (k.94-94v).

Wnioskodawca w okresie od 21 lipca 1972 r. do 15 listopada 1972 r. był zatrudniony w (...) Przedsiębiorstwie (...) w Ś. na stanowisku cieśli. W ww. zakładzie wnioskodawca wykonywał obowiązki cieśli przy budowie zakładów celulozy i pracował w brygadach ciesielskich.

Po pracy wnioskodawca chodził do szkoły. Ww. placówka była placówką dla dorosłych.

Dowód:

- akta emerytalne t. I w tym: świadectwo pracy z 28 listopada 1972 r. (k.6);
- przesłuchanie wnioskodawcy, e-protokół z dnia 27 marca 2019 r. 00:45:56 i nast. (k.104-106).

Wnioskodawca w okresie od 4 października 1973 r. do 30 kwietnia 1977 r. był zatrudniony w Kombinacie (...) w L. w Zakładzie (...) - tzw. fabryce domów zajmującej się budową wielkiej płyty.

Do ww. zakładu pracy wnioskodawca został przyjęty jako pracownik magazynowy.

Magazyn był to duży plac. Na placu było pomieszczenie dla pracowników magazynowych. Magazyn znajdował się na dużej powierzchni, gdzie składowane były elementy wielkiej płyty przed transportem. Wnioskodawca zajmował się pracami związanymi z podczepianiem płyt do suwnicy w celu ich przesunięcia do załadunku na specjalne samochody. Wnioskodawca brał także udział przy pracach związanych z rozładowywaniem żwiru. Żwir był przywożony w dużych wagonach i rozładowywany przy użyciu łyżki.

W narożnikach wagonu materiał nie był wybrany, trzeba było go przesunąć i wnioskodawca razem z innymi pracownikami otwierał drzwi i wysypywał go. Później żwir, który

był usunięty z wagonów był wrzucany na taśmociąg przy użyciu łopat. Wnioskodawca bardzo często wykonywał również na polecenie kierownika prace przy urządzeniach oczyszczających przy pompach. Wskazane pompy zlokalizowane były w kanałach ściekowych. Wnioskodawca pracował tam na trzy zmiany. Musiał pilnować pracy pompy. Musiał sprawdzać czy pompy pracują w sposób prawidłowy, jeżeli nie pracowały prawidłowo to musiał je odpowietrzyć. Do odpowietrzania służyły węże z wodą, które podłączano do pompy, aby zaciągnęła nieczystości. Na polecenie kierownika wnioskodawca wykonywał też inne prace

np. wykonywał prace transportowe przy użyciu wózków akumulatorowych. W transporcie samochodowym były przywożone farby, trzeba było je przewieźć do magazynu. Wnioskodawca na wózek ładował farby własnoręcznie. Farby były w puszkach 50 litrowych. Na magazynie była też przechowywana armatura biała. Praca wnioskodawcy polegała na rozładunku wanien, umywalek, bo na fabryce domów przygotowywano tzw. segment razem ze ścianami. Część magazynu to była armatura sanitarna. Na polecenie kierownika wnioskodawca wykonywał prace palacza kotłów przemysłowych, ale tylko wtedy gdy palacze nie stawili się do pracy. Jako magazynier wnioskodawca pracował do półtora miesiąca.

W okresie od 01 grudnia 1973 r. do 13 lutego 1977 r. wnioskodawca stale i w pełnym wymiarze czasu wykonywał prace niezautomatyzowane palaczy i rusztowych kotłów parowych lub wodnych typu przemysłowego tj. prace wymienione w punkcie 1, dziale XIV, wykazu A Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

W miejscu pracy wnioskodawcy były trzy kotły o długości sześć metrów każdy. Wnioskodawca wchodził po drabinie, aby zalać je wodą. W tym celu trzeba było odkręcić

na tej wysokości zawór. Wnioskodawca musiał stać na pomoście i obserwować do czasu kiedy zbiornik się nie napelni. Głównym zadaniem wnioskodawcy było utrzymanie temperatury. Wnioskodawca musiał utrzymać ogień. Wnioskodawca musiał sypać węgiel łopatą do pieca był długi 6 metrów i 3,5 metra wysoki. Czynności te wykonywał ręcznie

przy użyciu łopaty z zewnątrz z hałdy. Wnioskodawca musiał nasypać węgla do kotłowni, a potem wrzucić węgiel do pieca. Piece były szlakowane ręcznie. Najpierw wybierało się żar, łomem wybijało się szlakę. Piece szlakowane były 3-4 razy dziennie. Kotły pracowały non stop przez cały rok. Wnioskodawca pracował na trzy zmiany.

Dowód:

- przesłuchanie wnioskodawcy, e-protokół z dnia 27 marca 2019 r. 00:45:56 i nast. (k.104-106);

- przesłuchanie świadka J. F. e-protokół z dnia 23 listopada 2018 r. 00:25:59 i nast. (k.80v- 81).

Wnioskodawca w okresie od 10 maja 1977 r. do dnia 28 lutego 1989 r. pracował w Przedsiębiorstwie (...) w P.. W tym okresie wnioskodawca wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu prace przy robotach wodno-kanalizacyjnych oraz przy budowie rurociągów głębokich wykopach tj. prace wymienione w punkcie 1, działu V, wykazu A Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Wnioskodawca pracował jako cieśla.(...) budował duże zapory wodne

-B., D., S. i w W.. Wnioskodawca uczestniczył w pracach przy budowie ww. zapór wodnych. Do obowiązków wnioskodawcy należało szalowanie drewnianymi szalunkami całej blokady zapory. W miejscu gdzie było wykonane zbrojenie brygady ciesielskie musiały wykonać szalunek drewniany i później było to zalewane betonem. Wnioskodawca wykonywał cały czas szalunki. Szalunki były wykonywane na poziomie zerowym, w dół 15 metrów i w górę na 10 metrów. Wyglądało to tak, że najpierw w miejscu gdzie były już wykopy, było wykonywane zbrojenie na szerokość i na głębokość. Gdy cieśle wchodziłi to z uwagi na znaczną głębokość wykopów, były już przygotowane przez spawaczy pompy odprowadzające wodę. Wnioskodawca w głębokich wykopach wykonywał tzw. przepusty (urządzenie do spuszczenia wody z całego zbiornika). Zadaniem wnioskodawcy było wyłożenie spodu i boków wykopu deskami, przycinanymi ręcznie. Były to elementy spinające. Następnie wchodziłi zbrojarze i zbroili. Potem monterzy układali element przepustowy. Wykonywane też były prace polegające na wznoszeniu murów zaporowych. Wyglądało to tak, że najpierw po zalaniu do poziomu zerowego, znowu było szalowane na wysokość 1-2 metrów, a ponieważ odcinek betonu do zapór wodnych był duży to wchodziłi betoniarze i lali beton.

Dowód:

- akta emerytalne w tym: świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach (k.10);

- przesłuchanie wnioskodawcy, e-protokół z dnia 27 marca 2019 r. 00:45:56 i nast. (k.104-106);

- przesłuchanie świadka R. K., e-protokół z dnia 23 listopada 2018 r. 00:41:01 i nast. (k.81 v-82);

- przesłuchanie świadka M. S., e-protokół z dnia 23 listopada 2018 r. 01:05:51 i nast. (k.82-82v).

Sąd zważył co następuje:

Odwołanie zasługiwało na częściowe uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 173 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U z 2016 poz. 887 ze zm.), dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r., którzy przed dniem wejścia w życie ustawy opłacali składki na ubezpieczenie społeczne lub za których składki opłacali płatnicy składek, ustala się kapitał początkowy. Kapitał początkowy stanowi równowartość kwoty obliczonej według zasad określonych w art. 174 pomnożonej przez wyrażone w miesiącach średnie dalsze trwanie życia ustalone zgodnie z art. 26 ust. 3 dla osób w wieku 62 lat (ust. 2). Wartość kapitału początkowego ustala się na dzień wejścia w życie ustawy(ust. 3).

W myśl art. 174 ust. 1 cyt. ustawy, kapitał początkowy ustala się na zasadach określonych w art. 53, z uwzględnieniem ust. 2–12. Przy ustalaniu kapitału początkowego przyjmuje się przebyte przed dniem wejścia w życie ustawy: 1) okresy

składkowe, o których mowa w art. 6; 2) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 5; 3) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 1–3 i 6–12, w wymiarze nie większym niż określony w art. 5 ust. 2. Przy ustalaniu kapitału początkowego do okresów, o których mowa w art. 7 pkt 5 stosuje się art. 53 ust. 1 pkt 2.

W rozpoznawanej sprawie ubezpieczony kwestionował wysokość kapitału początkowego ustalonego w decyzjach ZUS oraz żądał przyznania na swoją rzecz prawa do rekompensaty z tytułu pracy w szczególnych warunkach. W szczególności wnioskodawca podnosił, że organ rentowy bezzasadnie nie przyjął do wyliczenia kapitału początkowego okresów od 3 września 1970 r. do 15 lipca 1972 r. kiedy to wnioskodawca był zatrudniony w (...) Przedsiębiorstwie (...) we W. jako uczeń (...) Szkoły Zawodowej w zawodzie cieśli budowlanego 21 lipca 1972 r. do 15 listopada 1972 r. kiedy to wnioskodawca był zatrudniony w (...) Przedsiębiorstwie (...) w Ś. na stanowisku cieśli. Wnioskodawca wskazywał również, że w okresach zatrudnienia od 4 października 1973 r. do 30 kwietnia 1977 r. oraz od 10 maja 1977 r. do dnia 28 lutego 1989 r. wykonywał prace w szczególnych warunkach w rozumieniu Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. W związku z powyższym należy mu się rekompensata.

Przechodząc do rozważań merytorycznych wskazać należy, że postępowanie z zakresu ubezpieczeń społecznych jest postępowaniem dzielonym. Zatem sprawa która na etapie postępowania przed organem miała charakter administracyjny, na etapie postępowania przed Sądem I instancji staje się sprawą cywilną. W konsekwencji powyższej zmiany Sąd mógł częściowo uwzględnić żądanie wnioskodawcy. Wezwani świadkowie potwierdzili bowiem, że wnioskodawca w okresie od 3 września 1970 r. do 15 lipca 1972 r. był zatrudniony w (...) Przedsiębiorstwie (...) we W. jako uczeń (...) Szkoły Zawodowej w zawodzie cieśli budowlanego a w okresie od 21 lipca 1972 r. do 15 listopada 1972 r. był zatrudniony w (...) Przedsiębiorstwie (...) w Ś. na stanowisku cieśli.

Dlatego też w pkt I wyroku Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 zmienił decyzję organu w sposób określony w sentencji wyroku. Wysokość kapitału początkowego została ustalona przez organ w piśmie z dnia 25 września 2018 r. Wnioskodawca nie zakwestionował ustaleń poczynionych przez organ.

W pkt II z uwagi na niewykazanie przez wnioskodawcę 15-letniego stażu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił dalej idące odwołanie i odmówił przyznania prawa do rekompensaty.

Zgodnie bowiem z art. 21 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (tj. Dz.U. z 2015 r. poz. 965 z późn. zm.), rekompensata przysługuje ubezpieczonemu, jeżeli ma okres pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wynoszący co najmniej 15 lat. Rekompensata nie przysługuje osobie, która nabyła prawo do emerytury na podstawie przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS (ust. 2).

W myśl art. 23 cyt. ustawy, ustalenie rekompensaty następuje na wniosek ubezpieczonego o emeryturę. Rekompensata przyznawana jest w formie dodatku do kapitału początkowego, o którym mowa w przepisach art. 173 i art. 174 ustawy o emeryturach i rentach z FUS (ust. 2).

Rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom zatrudnionym w szczególnych warunkach przysługuje prawo do emerytury (a w niniejszej sprawie – prawo do rekompensaty), ustala się na podstawie przepisów Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8, poz. 43 z późn. zm.). Rozporządzenie to stosuje się do pracowników wykonujących prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, wymienione w § 4-15 rozporządzenia

oraz w wykazach stanowiących załącznik do rozporządzenia (§ 1 ust. 1). Z kolei w myśl § 2 ust. 1 tego rozporządzenia – okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Wnioskodawca nie ma prawa do rekompensaty albowiem nie wykazał aby w okresie od 4 października 1973 r. do 12 sierpnia 1976 r. wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu prace w szczególnych warunkach bądź szczególnym charakterze w rozumieniu przepisów Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

We wskazanym okresie wnioskodawca najpierw zatrudniony był przez okres około półtora miesiąca jako pracownik magazynowy i przy innych pracach wymienionych w ustaleniach faktycznych niniejszego uzasadnienia . .

W konsekwencji wskazać należy , że zgromadzony w sprawie materiał dowodowy – w ocenie Sądu – pozwala uznać , że wnioskodawca wykazał zeznaniami świadków , iż na stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace pomocnika palacza w dniu 01 grudnia 1973 r.

Z przesłuchania wnioskodawcy na rozprawie w dniu 27 marca 2019r. (e- protokół w/w rozprawy k. 105 01:20:41 i następne) wynikało , że S. K. (1) wykonywał na stale i w pełnym wymiarze czasu pracy prace pomocnika palacza , po upływie jednego i pół miesiąca od daty rozpoczęcia zatrudnienia w Kombinacie (...) w L.. W tym zakresie Sąd uznał przesłuchanie wnioskodawcy za wiarygodne , gdyż podczas wcześniejszej części przesłuchania wnioskodawca opisywał inne prace , które wykonywał od początku zatrudnienia w (...) w L. , a które przedstawione zostały w ustaleniach faktycznych niniejszego uzasadnienia

Tym samym Sąd nie dał wiary zeznaniom świadka E. K. , w tej ich części , w których świadek zeznał , że od początku zatrudnienia w tym zakładzie pracy wnioskodawca pracował na stale i w pełnym wymiarze czasu pracy tylko jako palacz rusztowych kotłów parowych. W tym zakresie zeznania w/w świadka pozostają w sprzeczności z zeznaniami samego wnioskodawcy , który w sposób szczegółowy opisał prace wykonywane podczas pierwszego okresu zatrudnienia , który wynosił około półtora miesiąca , czyli – jak Sąd przyjął dla potrzeb niniejszej sprawy do 30 listopada 1973r.

W konsekwencji powyższych ustaleń Sąd uznał, że wnioskodawca jedynie w okresie od 01 grudnia 1973 r. do 13 lutego 1977 r. tj. przez 03 lat i 05 miesięcy stale i w pełnym wymiarze czasu wykonywał prace niezautomatyzowane palaczy i rusztowych kotłów parowych lub wodnych typu przemysłowego tj. prace wymienione w punkcie 1, dziale XIV, wykazu A Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

W tym miejscu wskazać należy , że Sąd nie podzielił stanowiska wnioskodawcy , iż pozostałe prace jakie wnioskodawca wykonywał w okresie od 04 października 1973r. do 30 listopada 1973r. były również pracami w warunkach szczególnych . Wymienione przez wnioskodawcę prace przy rozładunku wanien i armatury białej oraz pojemników z farbami nie były pracami uznanymi za prace w warunkach szczególnych w rozumieniu w/w Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07 marca 1983r. Tylko bowiem ciężkie prace załadunkowe i rozładunkowe wykonywane w transporcie mogą być uznane za prace wymienione w dziale VIII pkt. 1 wykazu A wymienionego aktu prawnego .

Tymczasem Kombinat (...) w L. był przedsiębiorstwem w branży budowlanej , a zatem nie można uznać jako pracy w warunkach szczególnych prac z innego działu branżowego wspomnianego rozporządzenia .

Ponadto – co należy po raz kolejny podkreślić wnioskodawca poza w/w pracami oraz p[racami pomocnika palacza kotłów parowych rusztowych niezautomatyzowanych , w okresie od 04 października 1973r. do 30 listopada 1973r. wykonywał również inne prace rozładunkowe oraz prace przy odpowietrzaniu pomp wodnych – opisane w ustaleniach faktycznych niniejszego uzasadnienia .

Zatem w okresie przed 01 grudnia 1973r. wnioskodawca na stałe i w pełnym wymiarze czasu pracy nie wykonywał prac wymienionych w Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07 marca 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Za pracę w szczególnych warunkach Sąd uznał także okres pracy w od 10 maja 1977 r. do dnia 28 lutego 1989 r. (11 lat 06 miesięcy i 10 dni) kiedy to wnioskodawca pracował w Przedsiębiorstwie (...)w P.. W tym okresie wnioskodawca wykonywał stałe i w pełnym wymiarze czasu prace przy robotach wodno-kanalizacyjnych oraz przy budowie rurociągów głębokich wykopach tj. prace wymienione w punkcie 1, działu V, wykazu A Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r.

Łącznie zatem – w ocenie Sądu - wnioskodawca udokumentował 14 lat 11 miesięcy i 10 dni pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wobec wymaganych 15 lat.

W konsekwencji w pkt. III wyroku sąd oddalił dalej idące odwołanie od zaskarżonych decyzji .

W pkt. IV sentencji wyroku Sąd orzekł o braku odpowiedzialności organu za nieprzyznanie świadczenia w terminie.

Zgodnie z treścią art. 118 pkt. 1a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych – zgodnie z którym w przypadku ustalenia prawa do świadczenia lub jego wysokości orzeczeniem organu odwoławczego – organ rentowy wydaje decyzję w terminie 30 dni, przy czym za dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji uważa się dzień wpływu do Zakładu prawomocnego orzeczenia organu odwoławczego, jeżeli organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji .

Przepis art. 85 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych - stanowi, że jeżeli Zakład- w terminach przewidzianych w przepisach określających zasady przyznawania i wypłacania świadczeń pieniężnych z ubezpieczenia społecznego - nie ustalił prawa do świadczenia lub nie wypłacił tego świadczenia, jest obowiązany do wypłaty odsetek od tego świadczenia w wysokości odsetek ustawowych określonych przepisami prawa cywilnego. Nie dotyczy to przypadku, gdy opóźnienie w przyznaniu lub wypłaceniu świadczenia jest następstwem okoliczności, za które Zakład nie ponosi odpowiedzialności .

W orzecznictwie Sądu Najwyższego wyrażono pogląd, że zawarte w art. 85 ust. 1 ustawy systemowej określenie: „nie ustalił prawa do świadczenia” oznacza zarówno nie wydanie w terminie decyzji przyznającej świadczenie, jak i wydanie decyzji odmawiającej przyznania świadczenia, mimo spełnienia warunków do jego uzyskania (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 marca 2001 r., II UKN 402/2000, OSNAPiUS 2002/20 poz. 501).

Powołane orzeczenie poprzez analogię można zastosować w niniejszej sprawie. Przedmiotem przeprowadzonego postępowania dowodowego było bowiem ustalenie prawidłowej wysokości kapitału początkowego oraz w oparciu o poczynione ustalenia przyznanie wnioskodawcy emerytury w prawidłowej wysokości.

Istotnym dla rozstrzygnięcia rozpoznawanej sprawy było zatem ustalenie, czy ZUS Oddział w L. przekroczył termin do ustalenia właściwej wysokości kapitału początkowego i w konsekwencji emerytury. Termin ten w niniejszej sprawie wynosił 30 dni od wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji (art. 118 ust. 1a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych).

Analizując materiał dowodowy sprawy Sąd poczynił ustalenia celem wyjaśnienia czy Zakład Ubezpieczeń Społecznych przed wydaniem skarżonych decyzji wypełnił w toku prowadzonego postępowania administracyjnego wszystkie obowiązki nałożone na niego przez kodeks postępowania administracyjnego.

W tej sytuacji przypomnienia wymaga, że zgodnie z art. 66 ust. 4 ustawy systemowej w zakresie prowadzonej działalności Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych przysługują środki prawne właściwe organom administracji państwowej. W opisanej działalności zakład stosuje przepisy kodeksu postępowania administracyjnego a w szczególności winien mieć na względzie:

- obowiązek podejmowania niezbędnych kroków do wyjaśnienia stanu faktycznego

(art. 7 k.p.a.);

- obowiązek informowania stron o okolicznościach faktycznych i prawnych, które mogą mieć wpływ na ustalenie ich praw i obowiązków będących przedmiotem postępowania administracyjnego (art. 9 k.p.a.);

- obowiązek zapewnienia stronom czynnego udziału w postępowaniu administracyjnym i możliwość wypowiedzenia się co do zebranego w sprawie materiału dowodowego

(art. 10 k.p.a.);

Zgodnie z art. 75 k.p.a. dowodami w postępowaniu administracyjnym może być wszystko, co może przyczynić się do wyjaśnienia sprawy i nie jest sprzeczne z prawem (...) a zebrany w sprawie materiał dowodowy organ administracji państwowej jest obowiązany w sposób wyczerpujący zebrać i ocenić (uzasadnienie wyroku Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 3 lipca 2007r. , sygn. akt III AUa 1995/06).

Z treści akt emerytalnych prowadzonych przez ZUS Oddział w L. wynika, iż przed wydaniem skarżonych decyzji organ rentowy wypełnił obowiązki wymienione

w kodeksie postępowania administracyjnego art. 7, 9 i 10.

Ubezpieczony bowiem - w toku postępowania związanego z rozpoznaniem jego wniosku o emeryturę miał możliwość udziału w postępowaniu administracyjnym poprzez składanie dowodów w postaci dokumentów.

Analizując materiał dowodowy sprawy nie można pominąć i tej okoliczności, że integralną część postępowania administracyjnego – związanego z rozpoznaniem powyższego wniosku

- stanowiło postępowanie organu rentowego polegające na analizie dokumentów przedłożonych przez skarżącego.

Argumentacja i wnioski pochodzące z tej analizy przedstawione zostały w uzasadnieniu zaskarżonych decyzji.

Dodatkowo jak wskazano wyżej w niniejszym postępowaniu Sąd miał większe możliwości w zakresie dokonania oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego.

Reasumując Sąd uznał, iż - wydając skarżone decyzje - ZUS w postępowaniu administracyjnym nie naruszył przepisów i zasad tego postępowania. Tym samym po stronie ZUS nie zaistniały okoliczności, za które organ ten ponosi odpowiedzialność, za opóźnienie w przyznaniu świadczenia.

O powyższym Sąd orzekł w pkt III sentencji wyroku.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. oraz § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015 r .poz. 1804 ze zm.).